

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.

๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้กำหนดช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในช่องทาง ดังนี้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

(๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน www.labour.go.th

(๓) การรับฟังความคิดเห็นในรูปแบบเอกสารออนไลน์ (Google Form) ผ่านเว็บไซต์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๗ กันยายน - ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางกฎหมาย (www.law.go.th) เว็บไซต์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (www.labour.go.th) มีผู้แสดงความคิดเห็น ๕ คน

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๕ ตุลาคม - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางกฎหมาย (www.law.go.th) เว็บไซต์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (www.labour.go.th) และมีหนังสือถึงกลุ่มของผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้าน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๘ คน

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) โดยได้เปิดโอกาสให้ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไปแสดงความคิดเห็นได้

(๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน www.labour.go.th โดยได้เปิดโอกาสให้ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไปแสดงความคิดเห็นได้

(๓) การรับฟังความคิดเห็นในรูปแบบเอกสารออนไลน์ (Google Form) ผ่านเว็บไซต์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน www.labour.go.th โดยได้เปิดโอกาสให้ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไปแสดงความคิดเห็นได้

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้าน หรือความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดำเนินการรับฟังความคิดเห็นร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๗ - ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางกฎหมาย และเว็บไซต์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๕ ตุลาคม - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางกฎหมาย เว็บไซต์กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และมีหนังสือถึงกลุ่มของผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้าน โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ คน ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

(๑) ประการนี้เรียกว่า “ ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๖๖ ” โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๒ ราย (ร้อยละ ๙๒.๓๑) และไม่เห็นด้วย ๑ ราย (ร้อยละ ๗.๖๙)

(๒) ประการนี้...

(๒) ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๒ ราย (ร้อยละ ๙๒.๓๑) และไม่เห็นด้วย ๑ ราย (ร้อยละ ๗.๖๙)

(๓) ประเภท ปริมาณ หรือมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านที่อาจเรียกหรือรับหลักประกันจากผู้รับงานไปทำที่บ้านได้ ได้แก่ (๑) งานผลิตเครื่องประดับจากวัตถุดิบค่า คือ เพชร พลอย เงิน ทองคำ ทองคำขาว และไข่มุก (๒) งานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โลหะ เช่น ทองแดง ทองเหลือง ไททาเนียม (๓) งานอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ที่มีมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้างเกินกว่าห้าแสนบาทขึ้นไป โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๐ ราย (ร้อยละ ๗๖.๙๒) และไม่เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๒๓.๐๘)

(๔) หลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานมีสามประเภท ได้แก่ (๑) เงินสด (๒) ทรัพย์สิน (๓) การค้ำประกันด้วยบุคคล โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๑ ราย (ร้อยละ ๘๗.๕๐) และไม่เห็นด้วย ๒ ราย (ร้อยละ ๑๕.๓๘)

(๕) กรณีที่มีการเรียกหรือรับหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้านตามข้อ ๓ สามารถเรียกเก็บได้ตามที่ตกลงกัน แต่ต้องไม่เกินร้อยละสิบของมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้างตามเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๑ ราย (ร้อยละ ๘๗.๕๐) และไม่เห็นด้วย จำนวน ๒ ราย (ร้อยละ ๑๕.๓๘)

(๖) ในกรณีที่เงินประกันซึ่งผู้จ้างงานเรียกหรือรับไว้ตามข้อ ๕ ลดลง เนื่องจากนำไปชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้จ้างงานตามเงื่อนไขของการเรียกหรือรับเงินประกัน หรือตามข้อตกลง หรือได้รับความยินยอมจากผู้รับงานไปทำที่บ้านแล้ว ผู้จ้างงานจะเรียกหรือรับเงินประกันเพิ่มได้เท่าจำนวนเงินที่ลดลงดังกล่าว โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๒ ราย (ร้อยละ ๙๒.๓๑) และไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ ราย (ร้อยละ ๗.๖๙)

(๗) ให้ผู้จ้างงานนำเงินประกันฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น โดยจัดให้มีบัญชีเงินฝากของผู้รับงานไปทำที่บ้าน และให้แจ้งชื่อธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น ชื่อบัญชีและเลขที่บัญชีให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับเงินประกัน ค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ผู้จ้างงานเป็นผู้ออก โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๐ ราย (ร้อยละ ๗๖.๙๒) และไม่เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๒๓.๐๘)

(๘) ในกรณีที่ผู้จ้างงานเรียกหรือรับหลักประกันเป็นทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่เรียกหรือรับเป็นหลักประกัน ได้แก่ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ (๑) สมุดเงินฝากประจำธนาคาร (๒) หนังสือค้ำประกันของธนาคาร ทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้น ต้องมีมูลค่าไม่เกินร้อยละสิบของมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้างโดยให้ผู้จ้างงานเป็นผู้เก็บรักษาหลักประกันไว้ ห้ามมิให้ผู้จ้างงานแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือกระทำการใด ๆ เพื่อให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านแก้ไขเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตาม (๑) เป็นของผู้จ้างงานหรือของบุคคลอื่น โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๑ ราย (ร้อยละ ๘๗.๕๐) และไม่เห็นด้วย ๒ ราย (ร้อยละ ๑๕.๓๘)

(๙) ในกรณีที่ผู้จ้างงานเรียกหรือรับหลักประกันโดยการค้ำประกันด้วยบุคคล วงเงินค้ำประกันที่ผู้จ้างงานเรียกให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบไม่เกินร้อยละสิบของมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้าง ให้ผู้จ้างงานจัดทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน ๓ ฉบับ โดยให้ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้านและผู้ค้ำประกันเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๑ ราย (ร้อยละ ๘๗.๕๐) และไม่เห็นด้วย ๒ ราย (ร้อยละ ๑๕.๓๘)

(๑๐) ในกรณี...

(๑๐) ในกรณีที่ผู้จ้างงานเรียกหรือรับหลักประกันตามข้อ ๔ หลายประเภทรวมกัน เมื่อคำนวณจำนวนมูลค่าของหลักประกันทุกประเภทรวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละสิบของมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้าน ในแต่ละงวดการจ้าง โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๑ ราย (ร้อยละ ๘๗.๕๐) และไม่เห็นด้วย ๒ ราย (ร้อยละ ๑๕.๓๘)

๑๑) ในกรณีที่ผู้จ้างงานได้เรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้านโดยประเภท ปริมาณ หรือมูลค่าของงานมิได้เป็นไปตามประกาศก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ผู้จ้างงานดำเนินการคืนหลักประกันให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือหากมีการเรียกหรือรับหลักประกันตามประกาศนี้แต่จำนวนมูลค่าของหลักประกันเกินจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้คืนหลักประกันในส่วนที่เกิน ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ โดยมีผู้เห็นด้วย ๑๒ ราย (ร้อยละ ๙๒.๓๑) และไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ ราย (ร้อยละ ๗.๖๙)

๕. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา ร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. เรียบร้อยแล้ว ขอชี้แจงเหตุผล ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ควรกำหนดแยกประเภทงานและมูลค่าของงานที่อาจเรียกหรือรับหลักประกันได้ให้ชัดเจน เนื่องจากเห็นว่าตามร่างประกาศฯ ข้อ ๕ กรณีเรียกหรือรับหลักประกันตามประเภทงาน ควรคิดจากมูลค่าของวัตถุดิบ ณ วันส่งมอบซึ่งเป็นวันที่วัตถุดิบที่อยู่ในความครอบครองของผู้รับงานไปทำที่บ้าน ส่วนกรณีเรียกหรือรับตามมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านควรกำหนดนิยามมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านไว้ให้ชัดเจนในประกาศฯ

คำชี้แจง ร่างประกาศฯ กำหนดให้ผู้จ้างงานสามารถเรียกหรือรับหลักประกันจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน ได้โดยพิจารณาจากประเภท ปริมาณ หรือมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้าน ทั้งนี้ ประเภทของงาน กำหนดไว้ ๒ ประเภทที่สามารถเรียกหรือรับหลักประกันได้ ได้แก่ (๑) งานผลิตเครื่องประดับจากวัตถุดิบค่า คือ เพชร พลอย เงิน ทองคำ ทองคำขาว และไข่มุก (๒) งานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โลหะ เช่น ทองแดง ทองเหลือง ไททาเนียม สำหรับมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านซึ่งเป็นเงื่อนไขนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ตามข้อ (๑) และ (๒) ผู้จ้างงานสามารถเรียกหรือรับหลักประกันได้ในกรณีที่มูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้างมีมูลค่าเกินกว่าห้าแสนบาทขึ้นไป ซึ่งมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านอาจเป็นมูลค่าของชิ้นงาน วัตถุดิบหรือต้นทุนการผลิต เป็นต้น ซึ่งกำหนดไว้แล้ว ในเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน ตามมาตรา ๙ (๔) ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓

ประเด็นที่ ๒ มูลค่าของงานตามข้อ ๓ (๓) งานอื่นนอกเหนือจาก (๑) และ (๒) ที่มีมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้างเกินกว่าห้าแสนบาทขึ้นไป การกำหนดมูลค่าตามข้อ ๓ ไว้เกินกว่าห้าแสนบาทขึ้นไป เป็นมูลค่าที่สูงเกินไป

คำชี้แจง ประเภทของงานที่สามารถเรียกหรือรับหลักประกันได้ ได้แก่ (๑) งานผลิตเครื่องประดับจากวัตถุดิบค่า (๒) งานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โลหะ โดยนอกเหนือจาก (๑) (๒) ผู้จ้างงานสามารถเรียกหรือรับหลักประกันได้ ในกรณีที่มูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้างมีมูลค่าเกินกว่าห้าแสนบาทขึ้นไป ซึ่งกำหนดไว้ในเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน ตามมาตรา ๙ (๔) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓

มีเจตนาธรรมเนียมในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านให้ได้รับการปฏิบัติจากผู้จ้างงานอย่างเป็นธรรม การกำหนดให้ผู้จ้างงานสามารถเรียกหรือรับหลักประกันจากผู้รับงานไปทำที่บ้านเมื่องวดการจ้างมีมูลค่าน้อยกว่า ห้าแสนบาทย่อมไม่เป็นคุณแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน

ประเด็นที่ ๓ งานตามข้อ ๓ (๒) ควรใช้คำว่า "ได้แก่" แทนคำว่า "เช่น" เพื่อความชัดเจนไม่กว้างเกินไป จนอาจมีการเอาเปรียบผู้รับงานไปทำที่บ้าน

คำชี้แจง ร่างประกาศฯ ข้อ ๓ (๒) ใช้คำว่า "เช่น" เนื่องจากเป็นการยกตัวอย่างงานที่รับไปทำที่บ้าน ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์โลหะ แตกต่างจากคำว่า "ได้แก่" ซึ่งใช้สำหรับระบุสิ่งที่อยู่ชุดเดียวกันครบทั้งชุด คำว่า "เช่น" จึงมีความเหมาะสม

ประเด็นที่ ๔ กรณีที่มีการเรียกหรือรับหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน ควรเก็บไม่เกินร้อยละยี่สิบของมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้างตามเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน

คำชี้แจง การกำหนดให้ผู้จ้างงานสามารถเรียกหรือรับหลักประกันจากผู้รับงานไปทำที่บ้านได้ไม่เกิน ร้อยละยี่สิบของมูลค่าของงานที่รับไปทำที่บ้านในแต่ละงวดการจ้าง จะเป็นภาระในการหาหลักประกันของผู้รับงานไปทำที่บ้าน

ประเด็นที่ ๕ การกำหนดให้ผู้จ้างงานนำเงินประกันฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน เป็นภาระแก่ทั้งผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้าน ตามข้อ ๗

คำชี้แจง ประเภทของหลักประกันฯ สอดคล้องตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกหรือรับหลักประกันหรือความเสียหายในการทำงานจากลูกจ้าง (ข้อ ๕) ออกโดยความ ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กองคุ้มครองแรงงานนอกระบบ

๒๕ เมษายน ๒๕๖๗